

**Yrkande**  
med instämmande av

Demokraterna, Moderaterna  
Liberalerna, Kristdemokraterna

2024-11-15  
Reviderat 2024-11-18

13, EXF-2023-00644

## **Yrkande angående Yttrande till stadsbyggnadsnämnden över förslag till detaljplan – samråd för detaljplan för bostäder och förskola m.m. vid Skanstorget inom stadsdelen Haga i Göteborg**

### **Förslag till beslut**

I Exploateringsnämnden:

1. Exploateringsnämnden avstyrker förslag till detaljplan för bostäder och förskola m.m. vid Skanstorget inom stadsdelen Haga och översänder tjänsteutlåtandet samt brödtexten nedan till stadsbyggnadsnämnden som exploateringsnämndens yttrande.
2. Exploateringsnämnden justerar ärendet omedelbart.

### **Yrkandet**

Arbetet med hur Skanstorget skall utvecklas har pågått sedan 2000-talets början. Frågan om att exploatera ett torg är av strategisk betydelse bland annat då det innebär irreversibel privatisering av allmän yta och då byggande på ett allmänt torg inte är något som förekommit i Göteborg tidigare.

Vidare finns i centrala Göteborg ett akut behov av ytor för kommunal service (förskola och skola) som visat sig svårt att lösa på de tilltänkta platser i centrala Göteborg som fastighetskontoret har arbetat med och som exploateringsförvaltningen nu arbetar med. Det har lett till förslag på komplicerade (och sannolikt kostsamma) lösningar som till exempel förslag på skola och förskola klättrandes upp på Skansbergets södra sida. Skanstorget skulle kunna vara en bättre lösning för kommunal service än Skansberget.

Det måste också vara tydligt att stadens inställning är att lägga resurser på genomförande av denna utveckling och planering, som Länsstyrelsen i sitt förhandsbesked inte ansåg vara lämplig utan betyder en påtaglig skada för riksintresset för kulturmiljövård. Det nuvarande planförslaget överensstämmer inte i alla delar med den av kommunfullmäktige antagna översiktsplanen.

Kommunfullmäktige har beslutat om bevarandeprogrammet *"Kulturhistorisk bebyggelse i Göteborg, del 1"*. På sidan 211 anges *"Skanstorget används nu i huvudsak som parkeringsplats och har en rund plantering där saluhallen en gång låg. Torget domineras av Skansbergets dramatiska slutning och Skansen Kronan med sin kraftfulla arkitektur. Raden med tvåvåningshus begränsar torget mot norr och utgör samtidigt entrén till Haga från detta håll."* Utifrån bland annat dessa beskrivningar kan Skanstorget anses utpekad som kulturhistoriskt värdefullt i sitt stadsbyggnadssammanhang av kommunfullmäktige.

I ett fall som detta där det är stor risk att exploateringsnämndens insatser blir onyttiggjorda genom att detaljplanen inte kommer kunna vinna laga kraft. Vi har därför

tidigare yrkat på att kommunfullmäktige i ett tidigt skede ska höras avseende om markanvändningen och om planering skall ske eller ej. Utifrån att Skanstorget nämns i den av kommunfullmäktige beslutande bevarandeprogrammet Kulturhistorisk bebyggelse i Göteborg, del 1, och utifrån att kommunfullmäktige tar beslut i strategiska detaljplaner och utifrån att markanvändningen av Skanstorget är av principiell och strategisk vikt hade det varit lämpligt att kommunfullmäktige ger sin mening i frågan. Inte minst för att minimera risken för att resurser läggs på utveckling som kommunfullmäktige, länsstyrelsen eller mark- och miljödomstolar sedan inte kommer att godkänna. Majoriteten har dock drivit planeringen vidare mot samråd utan att kommunfullmäktige fått säga sin mening.

Med detta sagt är nuvarande förslag en förbättring jämfört med det tidigare då det lämnar en större obebyggd torgyta framför Skansberget. Länsstyrelsen har dock meddelat att de bedömer att samrådsförslaget ger en påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljövård och att man med nuvarande utformning går mot ett upphävande.

Göteborgs Stad har en historik av att gå in i komplicerade projekt med hög ekonomisk risk som fallit ut i ständigt ökade kostnader och dålig exploateringsekonomi. Skeppsbron, Masthugskajen, överdäckning av Götaleden i Gullbergsvass, Backaplan och portfölj Gamlestaden är exempel. Göteborgs Stads totala riskexponering i nu pågående och planerade investerings- och exploateringsprojekt har blivit omfattande. Ytterligare projekt med ekonomiska och genomförandemässiga risker bör värderas i ljuset av den totala riskexponeringen.